

Dato: 28-11-2007
Sagsbehandler: Bo Clausen
Direkte tlf: 63337159
E-mail: bcl@nyborg.dk
Sagsid.: 07/4094.

Miljøteknisk Redegørelse

efter ansøgning om miljøgodkendelse
af slagtekyllingeproduktion på ejendommen
matrikel nr. 23a og 23b., Svindinge By, Svindinge
beliggende Koledhusvej 3, 5853 Ørbæk

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1. Indledning.....	3
1.1 Ansøgning og foreliggende oplysninger.....	3
1.2 Overordnet mål for produktionen på Koledhusvej 3.....	4
1.3 Lovgrundlag.....	4
2. Beliggenhed	4
2.1 Zonestatus m.v.....	4
2.2 Naturområder og overflade- og grundvand.....	5
3. Indretning og drift.....	9
3.1 Dyrehold.....	9
3.2 Bygninger og anlæg.....	9
3.3 Ventilation.....	10
3.4 Husdyrgødning og udspretningsarealer.....	10
3.5 Råvarer og hjælpestoffer.....	12
3.6 Transport.....	12
3.7 Fluebekæmpelse.....	12
3.8 Rottebekæmpelse.....	12
3.9 Spildevand.....	12
3.10 Renere teknologi.....	13
3.11 Affald.....	13
4. Kilder til forurening	13
4.1 Lugt.....	13
4.2 Næringsstoffer.....	14
4.3 Støj.....	17
4.4 Støv.....	17
4.5 Fluer.....	17
4.6 Rotter.....	17
4.7 Spildevand.....	17
4.8 Råvarer og hjælpestoffer.....	17
4.9 Renere teknologi.....	18
4.10 Affald.....	18
5. Samlet miljøteknisk vurdering	18

1. Indledning

Kommunen modtog den 16. oktober 2006 ansøgning om miljøgodkendelse af eksisterende årlig produktion på 877000 stk. slagtekyllinger t. 32 dage, svarende til i alt 195 DE på ejendommen ejet af og beliggende:

Jesper Andersen
Koledhusvej 3
5853 Ørbæk
Cvr-nr.: 26590337

Grundlaget for udarbejdelse af denne godkendelse er, at slagtekyllingeproduktioner over 100 DE den 25. oktober 1999 blev omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen¹. Kommunerne skulle senest ved udgangen af 2002 have indkaldt ansøgning om godkendelse af produktionen. Miljøstyrelsen har meddelt, at godkendelse af de virksomheder der blev omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen i 1999 skal være meddelt senest den 27. oktober 2007.

Ørbæk Kommune indkaldte ansøgningen om miljøgodkendelse af produktionen i efteråret 2002. Det skal bemærkes, at udskydelse af indsendelse af ansøgningen til 2006 er aftalt med kommunen i forbindelse med henvendelse fra Jesper Andersen i januar 2003. Da ansøgningen er modtaget og dermed påbegyndt inden udgangen af 2006 vil sagen blive behandlet efter miljøbeskyttelseslovens² regler herfor. Først når virksomheden skal revurderes første gang vil den blive omfattet af den nye husdyrlov³, der trådte i kraft den 1. januar 2007. Ansøger har dog indvilget i, at der med hensyn til produktionens næringsstofoverskud er foretaget en vurdering i henhold til husdyrlovens nye regler. Disse vurderinger er foretaget på baggrund af det indsendte ansøgningskema nr. 4830 af 11. oktober 2007.

Det er desuden væsentligt at bemærke, at der ikke sker produktions- eller bygningsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte. Dette betyder, at der heller ikke sker nogen forøgelse af risikoen for forurening. Kravet om listevirksomheders anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) vil derfor kun blive bragt i anvendelse, hvor etablering af en given BAT-teknologi ligger inden for rammerne af proportionaliteten – dvs. udgiften til etablering af teknologien skal være rimelig i forhold til den miljøgevinst der opnås.

Af ansøgningen fremgår, at der er aftale med Ørbæk Lunde Gods, Ørbæk lundevej 1, 5853 Ørbæk om overførsel af husdyrgødning på 25 ha. Ørbæk Lunde Gods har jf. husdyrgodkendelseslovens §16 søgt om godkendelse af deres dyrkningsarealer. Da aftalearealerne således vil blive omfattet af denne godkendelse vil de ikke blive vurderet i forhold til den foreliggende ansøgning.

1.1 Ansøgning og foreliggende oplysninger

For behandling af sagen har kommunen modtaget følgende materiale:

¹ Bekendtgørelse nr. 807 af 25. oktober 1999 om godkendelse af listevirksomhed.

² Bekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse, med senere ændringer.

³ Bekendtgørelse nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

- 3. januar 2003. Vedr. tidligere godkendelse af fjerkræproduktionen på ejendommen matr. nr. 23a og 23b Svindinge By, Svindinge, Koledhusvej 3, 5853 Ørbæk. Jesper Andersen den 29. december 2002.
- 16. oktober 2006. Vedr. eksisterende slagtekyllingeproduktion. Palle Vinstrup, Dansk Landbrugsrådgivning den 15. oktober 2006.
- 11. maj 2007, Vedr. IPPC-godkendelse af eksisterende produktion af slagtekyllinger. Palle Vinstrup, Dansk Landbrugsrådgivning den 11. maj 2006.
- 22. maj 2007. Diverse beregninger af N og P for produktionen på Koledhusvej 3. Sendt som vedhæftede filer via e-mail. Jens Elvstrøm, Dansk Landbrugsrådgivning den 22. maj 2007.
- 7. august 2007. Mails fra Jesper Andersen vedr. aftalearealer og dræningsforhold på udspretningsarealerne.
- 11. oktober 2007. www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgnings-skema nr. 4830.

Desuden har miljøcentret senest besøgt ejendommen den 23. oktober 2007. Ved disse besøg er der ført tilsyn med de generelle miljøforhold på ejendommen. Der er desuden drøftet muligheden for hvilke miljømæssige tiltag, der kan etableres, samt indhentet diverse oplysninger til brug for den videre sagsbehandling.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der gennemført en partshøring af omboende indenfor en radius af 500 m fra staldanlægget. Der indkom ingen kommentarer fra de hørte parter.

1.2 Overordnet mål for produktionen på Koledhusvej 3

Aktiviteterne må ikke have negative konsekvenser for de arter og naturtyper, som de internationale naturbeskyttelsesområder på land er udpeget for^{4 5}.

1.3 Lovgrundlag

Virksomheden er godkendelsespligtig idet slagtekyllingeproduktionen overstiger mere end 100 DE. Miljøgodkendelsen gives i henhold til kap. 5 § 33 i miljøbeskyttelsesloven og i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen og vil få listebetegnelsen I.101b. Kommunen er godkendende og tilsynsførende myndighed.

Miljøgodkendelsen er omfattet af en beskyttelsesperiode på 8 år fra modtagelsen eller ved klage 8 år fra endelig afgørelse. Herefter kan de enkelte vilkår tages op til revision. I særlige tilfælde kan godkendelsens vilkår tages op til revision tidligere jf. §§ 41 a og 41 d i miljøbeskyttelsesloven.

2. Beliggenhed

2.1 Zonestatus m.v.

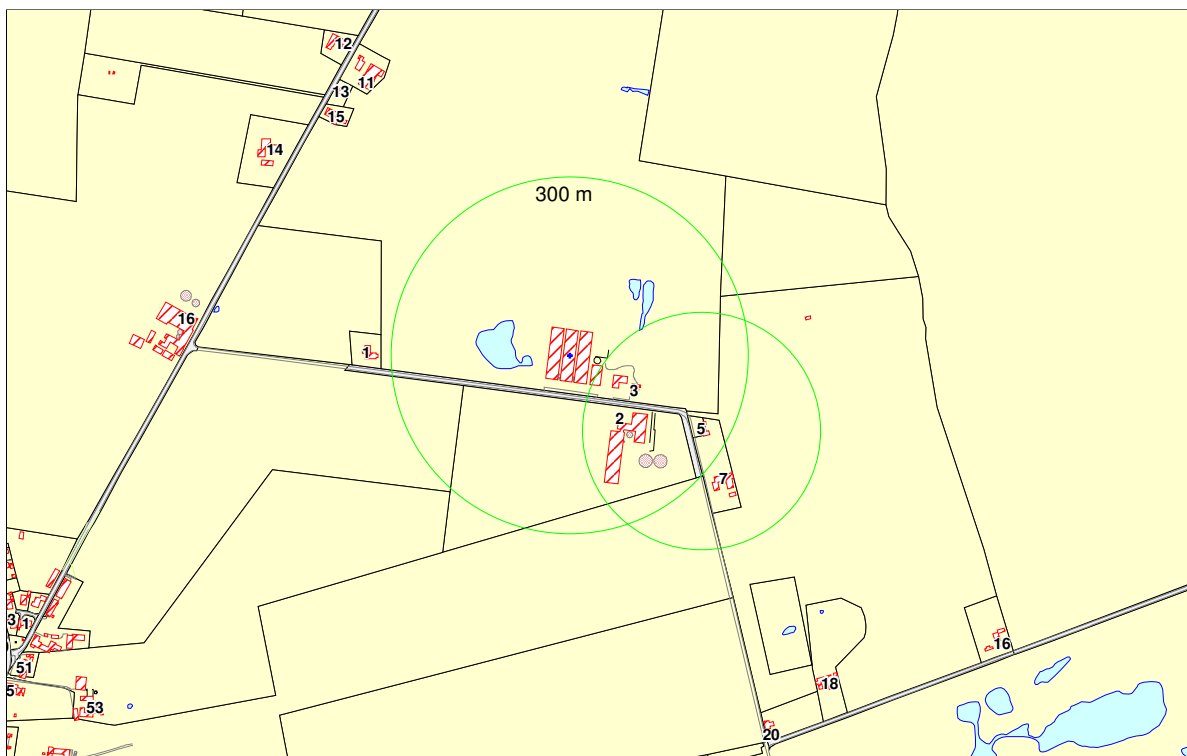
Produktionsbygningerne på ejendommen er alle beliggende i landzone i det åbne land med nærmeste nabobeboelser Koledhusvej 1, 2, 5 og 7 beliggende hhv. ca. 280, 75, 200 og 270 meter fra produktionsbygningerne. Der er ca. 900 m til nærmeste byzone i Svin-

⁴ Bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder. §§ 4 og 6

⁵ Lov nr. 1150 af 17. december 2003 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder

dinge. Nedenstående kortudsnit viser ejendommens beliggenhed. Der er landbrugspligt på ejendommen Koledhusvej 2. Der er ingen samlet bebyggelse omkring Koledhusvej 3.

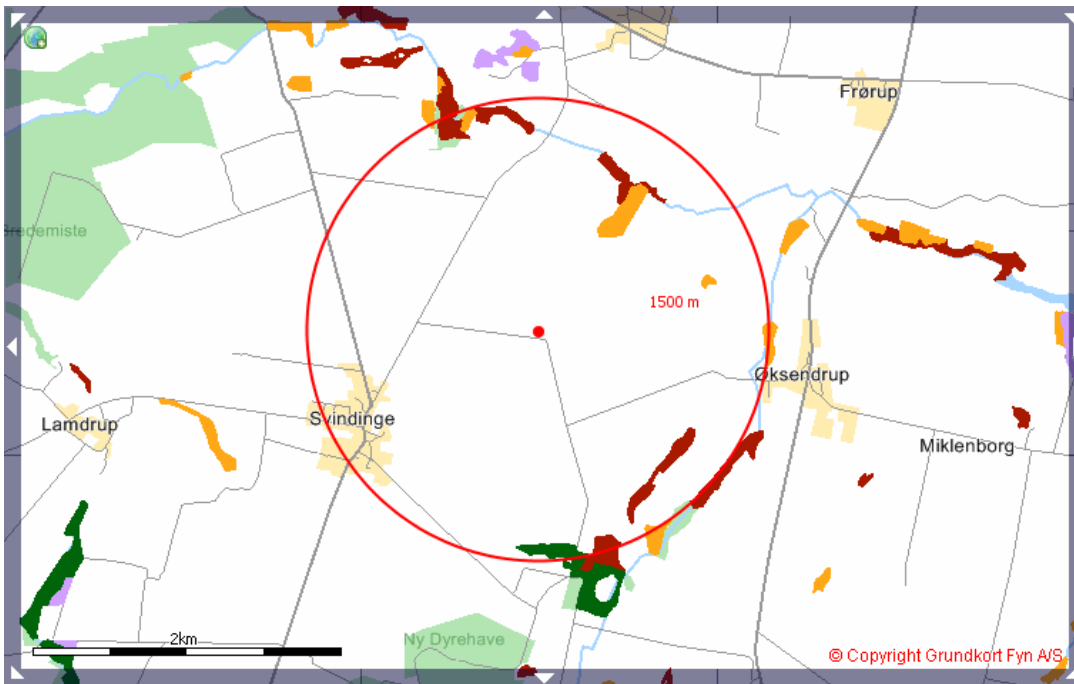
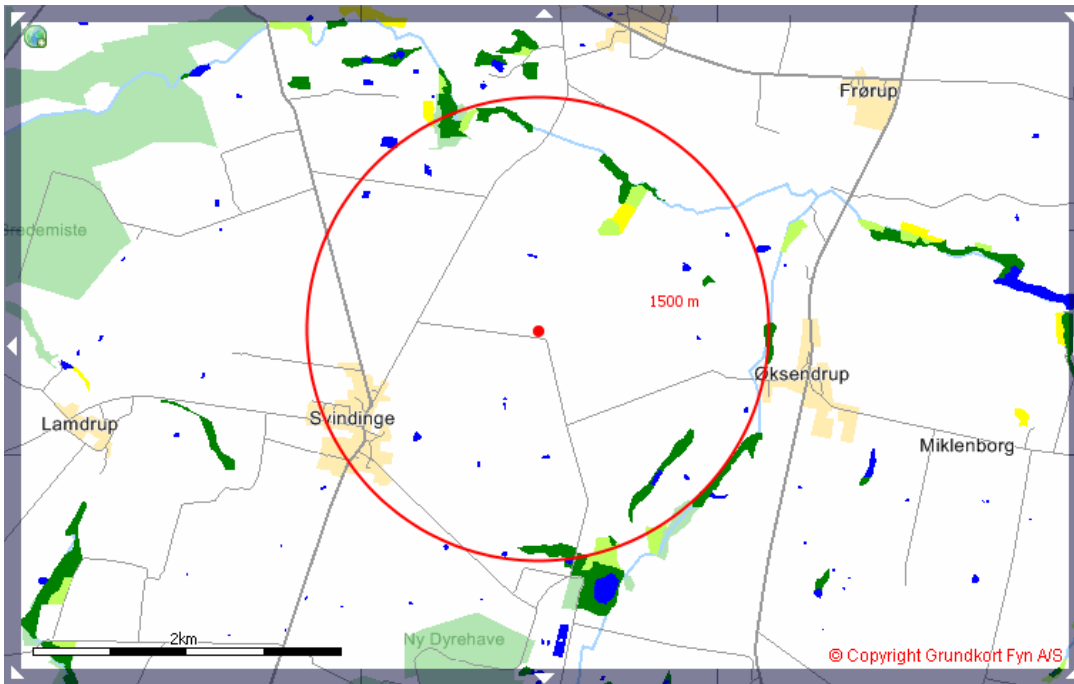
Afstandskravne m.v. anført i § 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶ kan således overholdes og der findes på baggrund af dette ikke grundlag for at stille særlige krav herom i den endelige godkendelse.

2.2 Naturområder og overflade- og grundvand

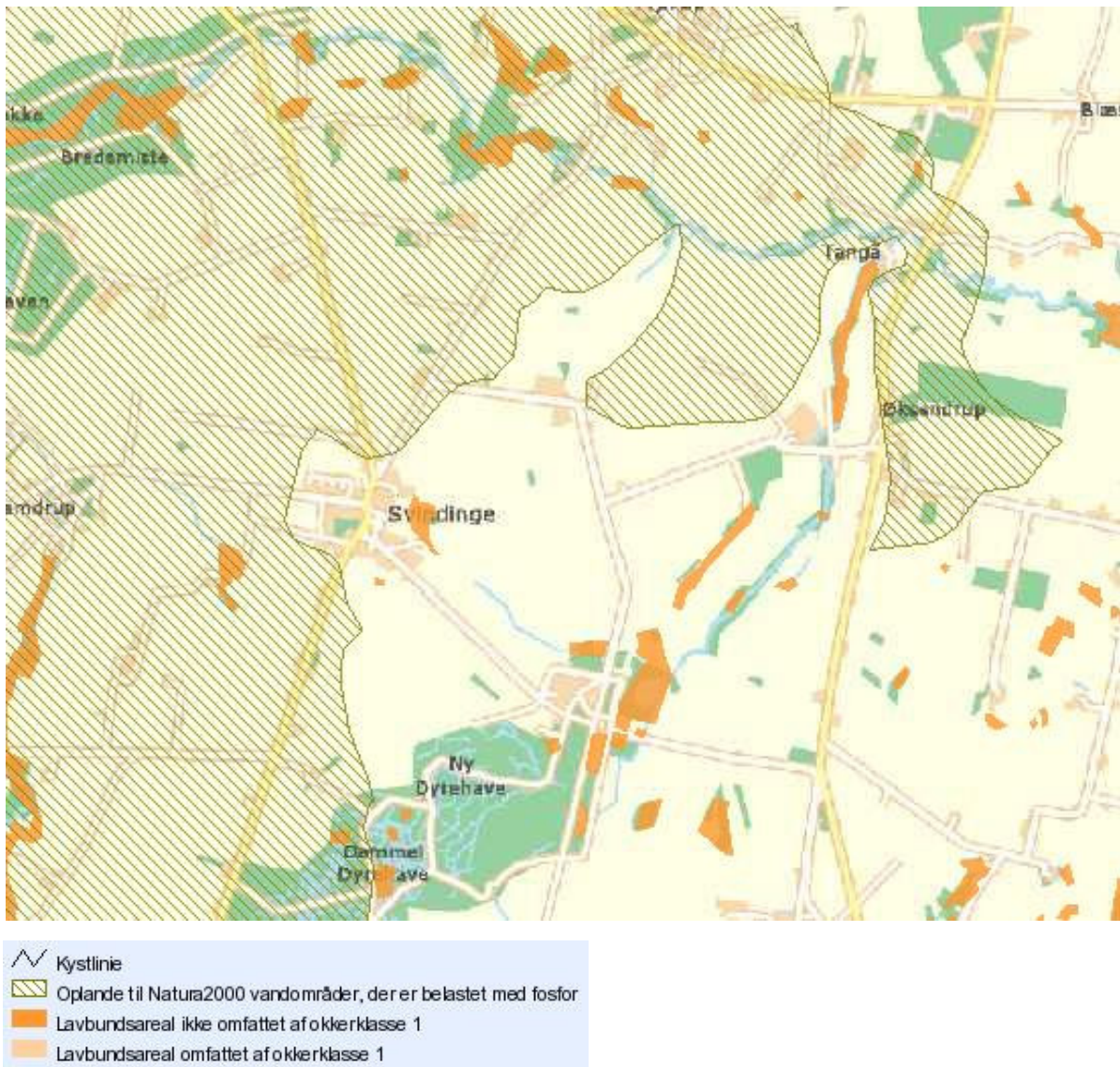
Der er flere beskyttede naturområder omkring ejendommen. Disse fremgår af nedenstående kortudsnit. Inden for en afstand af 1,5 km fra ejendommen mod syd et højt målsat moseområde omkring Holme Sø ved Glorup Gods. Dette er kvalitetsmålsat som et område af national eller international betydning – det vil sige A-målsat, jf. den tidligere registrering i Fyns Amt. Der er senest foretaget registrering i området i 2000. Området har geokode 495M0071.01M. Registreringen der ligger til grund for målsætningen er forekomst af But-blomstret Siv, der dog ikke er observeret i området siden 1990.

⁶ Bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., med senere ændringer.

Beskyttede naturtyper	Naturkvalitetsplan
 §3 sø	 B målsat natur
 §3 hede	 C målsat natur
 §3 strandeng	 D målsat natur
 §3 moser	 A målsat natur
 §3 enge	
 §3 overdrev	

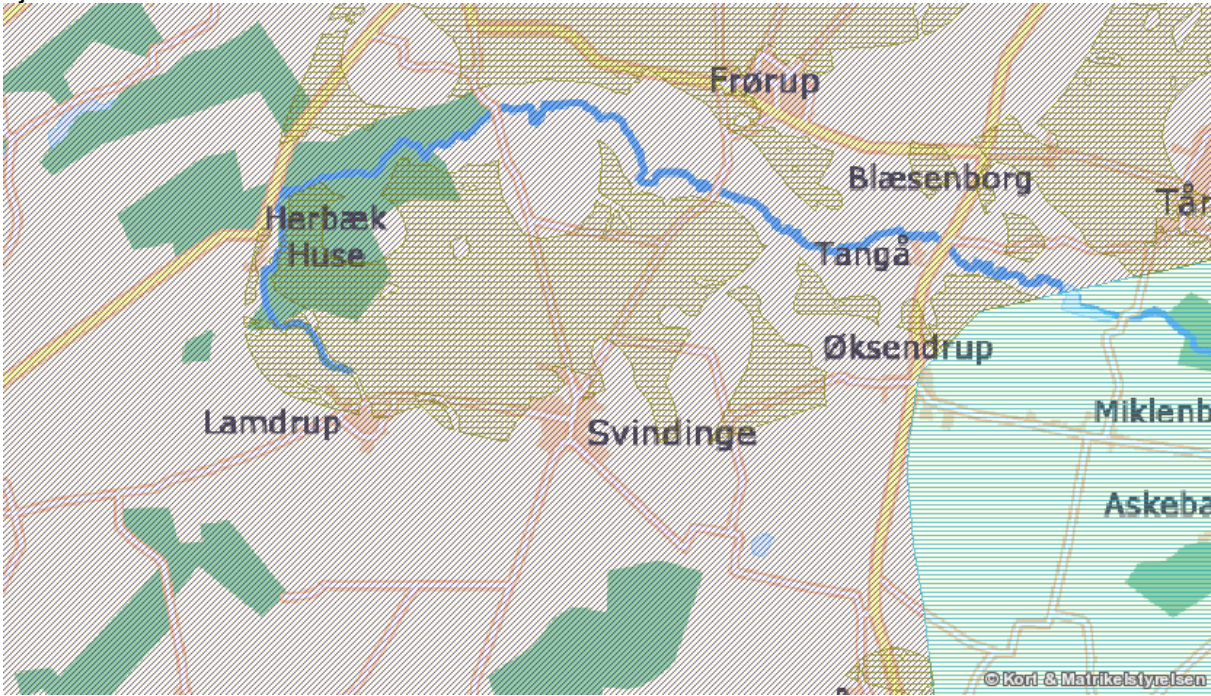
Nedenstående kortudsnit viser omfanget af oplande til Natura 2000-områder, der er belastet med fosfor.

Nedenstående kortudsnit viser omfanget af nitratfølsomme områder (overfladevand) omkring ejendommen. En del af området omkring ejendommen er omfattet af nitratklasse 2 – markeret med blå.

Nedenstående kortudsnit viser omfanget af nitratfølsomme områder (grundvand) omkring ejendommen.

Af kortet fremgår, at området omkring ejendommen ligger indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser (skraveret med rødt). En del af dette område er desuden nitratfølsomt indvindingsopland (skraveret med grønt).

3. Indretning og drift

3.1 Dyrehold

Den årlige produktion er på 877000 slagtekyllinger til 32 dage, svarende til i alt 195 DE. Da slagtealderen kan variere er man opmærksom på, at den samlede årlige produktion ikke overstiger 195 DE. Der er ca. 93600 stk. kyllinger pr. hold.

Produktionen kører som "alt ind/alt ud" i de enkelte staldafsnit. Der kan derfor foretages en grundig rengøring mellem hvert hold. Inden indsætning af kyllinger strøes og opvarmes staldene.

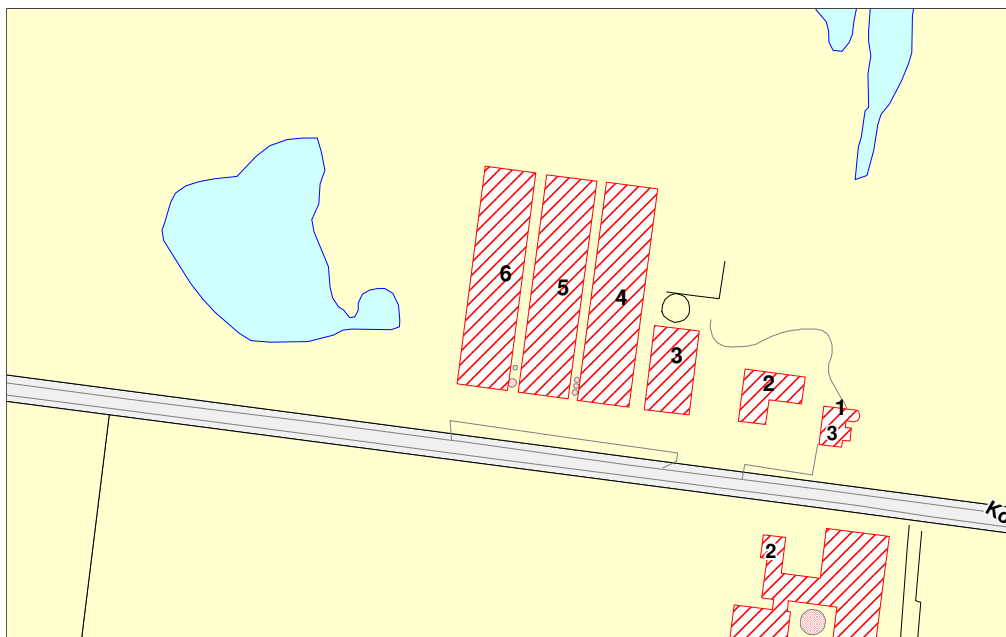
Omdriftstiden i staldanlægget er typisk kyllinger på stald i lidt over en måned efterfulgt af en ren- og klargøringsperiode på ca. 10 dage gennem hele året.

3.2 Bygninger og anlæg

Produktionsanlægget består af:

1. Stuehus
2. Lade
3. Maskinhal
- 4 + 5 + 6. Kyllingehuse a' 1574 m²

Nedenstående kortudsnit viser placeringen af de enkelte dele af produktionsanlægget.

3.3 Ventilation

Kyllingehusene har mekanisk undertryksventilation med indsugningsventiler placeret i væg og afkast placeret ved kip.

Udsugningskapaciteten er maksimalt 4,5 m³/time pr. kylling. Om vinteren og i perioder med små kyllinger er ventilationsbehovet kun ca. 0,5 m³/time pr. kylling.

Ventilationsafkast sker ved kippen og udmunder ca. 0,5-1 m over kip. Der er ikke overdækning på, hvorved luften kastes mere lige op. Lufthastigheden i luftafkastene er ved maksimal ventilation ca. 8 m/sek, men ved minimum ventilation under 1 m/sek.

På hver stald er der 12 afkast jævnt fordelt. Staldene er desuden forsynet med 2 stk. gavlventilatorer som sikkerhedsventilation.

3.4 Husdyrgødning og udspretningsarealer

Gødningsproduktionen fra dyreholdet beregnes til følgende:

Dyreart	Antal	Dybstrøelse/m ³	Dybstrøelse/tons
Slagtekyllinger	877000	1820	1070

Gødningsproduktionen er beregnet i henhold til landbrugets seneste byggeblad (Gr. Nr. 95.03-03. revideret 30.11.2004).

Tørstofindholdet i gødningen er ca. 50%. Indholdet af N, P og K er hhv. ca. 19,5; 5,7 og 13,5 kg pr. tons.

Ejendommen råder ikke over opbevaringsanlæg til dybstrøelsesgødning. Dybstrøelsen vil i den udstrækning den ikke udbringes direkte blive opbevaret i overdækket markstak. Der vil være lugtafgivelse fra dybstrøelsen når husene tømmes og når den bringes ud.

Det ansøgte dyrehold på i alt 195 DE kræver rådighed over et samlet udspretningsareal på 139,3 ha (1,4 DE/ha). Der er redegjort for 115 ha ejede arealer og aftalearealer på i alt 25 ha, i alt 140 ha.

Sædskiftet på ejede arealer omfatter følgende sædskifter og arealfordeling:

Mark nr.	Areal/ha	Sædskifte	Ref. sædskifte
Ejet 1	20,90	S4	S4
30-0	40,26	S2	S2
Ejet 2	8,51	S2	S2
15-0+ 15-1+17-0+13,0+14,1,2,3	24,40	S4	S4
11-0,1,2,3	9,72	S2	S2
12-1,2,3	3,90	S2	S2
20-0	7,77	S4	S4

Nedenstående kortudsnit viser en oversigt over ejede udspretningsarealer.

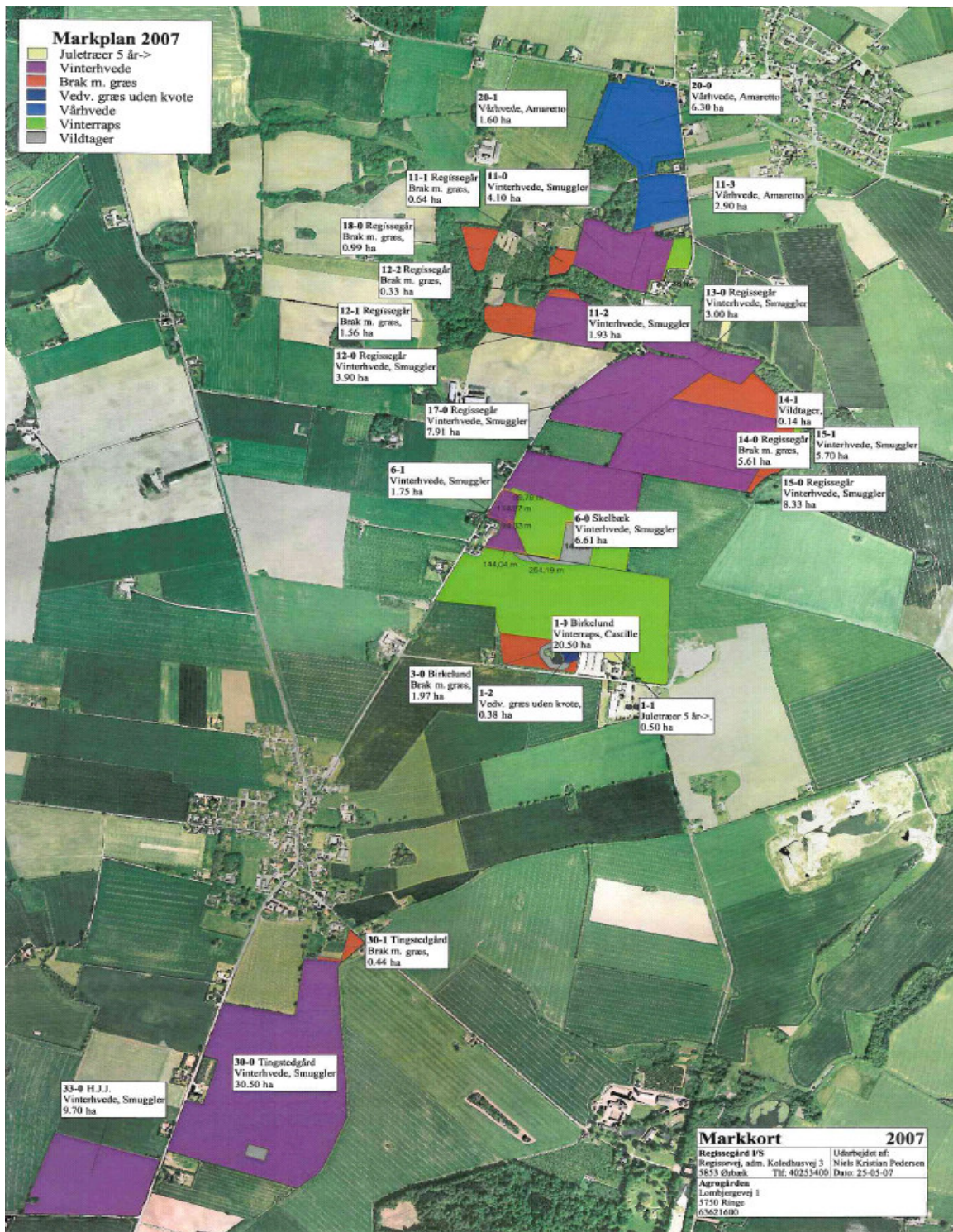

Fig. marker er ikke omfattet af denne ansøgning, idet de er udspretningsareal for Regissevej 8: 1-0, 1-1, 1-2, 3-0, 6-0, 6-1. Ingen af markerne er drænedede på nær nogle mindre lave områder og ingen af markerne er lavbundsarealer.

3.5 Råvarer og hjælpestoffer

Der er ingen kemikaliehåndtering eller kemikalieopbevaring til markdriften på ejendommen, da al sprøjtning af marker udføres af Ørbæk Lunde Gods.

Desinfektionsvæsker til brug i kyllingestaldene opbevares i aflåst rum på Regissevej 8, 5853 Ørbæk.

Ejendommen forsynes med varme fra et halmfyr (2 bigballer) og der opbevares max. 30 bigballer på ejendommen ad gangen. Årsforbruget (600 bigballer) opbevares hos en entreprenør og hentes hjem løbende. Der foretages regelmæssig service af almfyringsanlægget.

Det årlige forbrug af olie er 2200 l fyringsolie og 6000 l dieselolie. Der er 2 stk. olietanke på ejendommen. Den ene er en overjordisk 1800 l tank placeret i maskinhallen. Den anden er en nedgravet 4000 l tank ved maskinhallen.

Elforbruget er ca. 132000 kWh pr. år.

Ejendommen har egen vandboring på ca. 4600 m³ pr. år og er desuden tilsluttet offentligt vandforsyning.

Foderforbruget til produktion af en 32 dages kylling, som vejer ca. 1,7 kg er ca. 2,6 kg. Heraf kan op til 25% være hvede. Det årlige foderforbrug er ca. 2285 tons. Foderet tilsættes fytase, som forbedrer kyllingernes fosforoptagelse og dermed reduceres fosforudskillelsen fra kyllingerne.

3.6 Transport

Mht. transporter vil der i produktionsperioderne blive leveret foder 1 – 3 gange pr. uge. Antallet af foderleverancer er størst i den sidste del af hver produktionsperiode. Afhentning af kyllinger sker ved afslutningen af hver produktionsperiode i både dag- og nattetimerne.

3.7 Fluebekæmpelse

Det høje tørstofindhold i gødningen gør at der ikke kan ske en opformering af fluer fra stald og markstakke. Eventuelle fluer på ejendommen bekæmpes efter gældende vejledning for bekæmpelse af fluer på landbrugsejendomme.

3.8 Rottebekæmpelse

Ejendommen er underlagt de regelmæssige kontrolbesøg, jf. gældende regler for rottebekæmpelse.

3.9 Spildevand

Efter levering af kyllinger fjernes dybstrøelsen og staldene fejes. Dernæst vaskes staldene og dette vand, som indeholder støv fra loft, vægge m.v. samt små mængder dybstrøelse ledes til en 18 m³ opsamlingsbeholder og . Vaskevandet udspreddes på markerne. Der regnes med ca. 1 m³ vaskevand pr. 100 m² stald. Da der er ca. 4700 m² kyllingestald produceres der ca. 47 m³ vaskevand pr. år. Opbevaringskapaciteten til vaskevand svarer til ca. 4,5 måneders opbevaring.

Regnvand fra bygninger og befæstede arealer hvor der ikke forekommer gødningsrester, foderrester, olie- og kemikalierester eller andre forurenende stoffer ledes til ejendommens drænsystem.

3.10 Renere teknologi

Staldklimaet er computerstyret for at optimere energiforbruget til ventilation, lys og varme. Der anvendes markedets nyeste styringssystem til kyllingeproduktion for bl.a. at optimere foderforbruget. Som tidligere nævnt anvendes fytaseberiget foder.

3.11 Affald

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til destruktion. Afhentning foregår ca. hver 7 uge i forbindelse med ren- og klargøringen af staldene til nye kyllinger.

Spildolie opbevares jf. gældende regulativ for farligt affald.

Da Ørbæklunde Gods står for markdriften er der ingen kemikalieaffald på ejendommen.

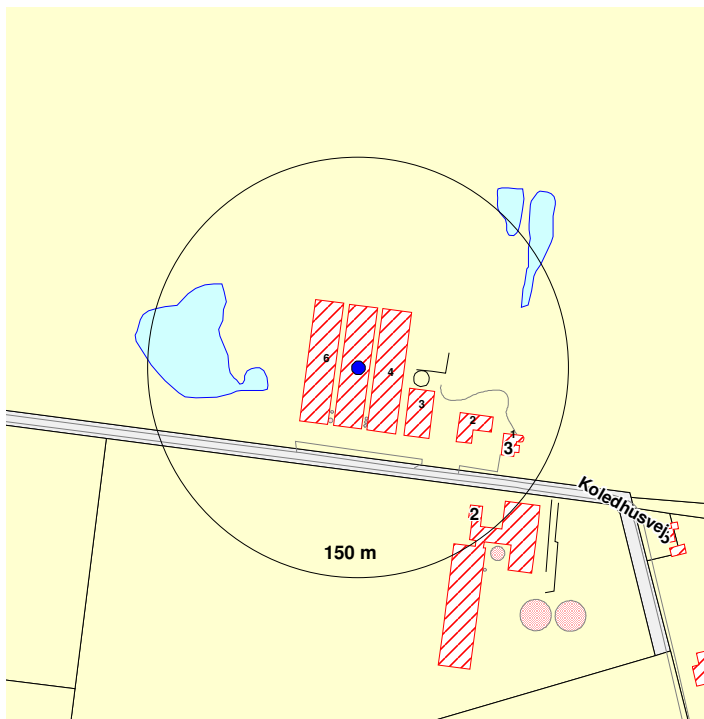
4. Kilder til forurening

4.1 Lugt

Der foreligger ikke oplysninger om sammensætning og størrelse af lugtafgivelsen fra virksomhedens ventilationsanlæg. Derfor har miljøcentret foretaget en teoretisk beregning af lugtafgivelsen efter modellerne i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" (Revideret i 2002 og distribueres af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne).

Lugtemissionen beregnes til i alt ca. 22500 lugtenheder/s og det beregnede geneområde har en udstrækning på 150 m i forhold til enkeltbolig i landzone, samlet bebyggelse i landzone 270 m og til boliger i byzone 475 m.

Da nærmeste byzone ligger ca. 900 m fra staldanlægget og da der ikke er "samlet bebyggelse" omkring ejendommen er genekriterie III, boliger beliggende i landzone, samt boliger uden for områder med "samlet bebyggelse", anvendt til vurdering af hvorvidt der er omboende hvor der er risiko for ikke uvæsentlig lugtgener. Geneområdet er som nævnt beregnet til ca. 150 m. Nærmeste nabobeboelse ligger ca. 125 m fra det vægtede lugtcentrum. Der vil derfor, specielt i varme perioder, være risiko for at de vil kunne opleve ikke uvæsentlige lugtgener fra kyllingeproduktionen. Koledhusvej 2 ligger desuden i sydøstlig retning fra Koledhusvej 3. Dette betyder, at lugtpåvirkningen ved Koledhusvej 2 vil være størst ved nordvestlig vind. Da denne vindretning ikke er særlig hyppig i sommermånederne vil risikoen for at man på Koledhusvej 2 oplever generende lugt ikke være særlig stor. Det skal bemærkes, at der er et større kvæghold på Koledhusvej 2. Nedenstående kortudsnit viser geneområdets udbredelse.

Det vurderes derfor samlet at risikoen for, at dyreholdet vil give anledning til ikke uvæsentlige lugtgener ved de omboende, ikke har et omfang, så der skal stilles særlige vilkår om etablering af lugtreducerende foranstaltninger.

Der skal dog i en eventuel godkendelse stilles vilkår om at virksomheden skal foretage afhjælpende foranstaltninger, herunder f.eks. reduktion af dyreholdet, hvis kommunen vurderer at dyreholdet giver anledning til væsentlige lugtgener ved de omboende.

4.2 Næringsstoffer

Til opfyldelse af de overordnede mål for virksomheden skal virksomheden arbejde hen mod, at der ikke udvaskes mere kvælstof fra udspretningsarealerne end fra et gennemsnitligt planteavlsbrug. Mht. fosfor er målet, at der ikke tilføres udspretningsarealerne mere end der fjernes med afgrøderne. Til eftervisning at dette kan der blandt andet stilles vilkår om udarbejdelse af et grønt regnskab med fokus på næringsstofbalancerne for hhv. N og P. Reduktion af N- og P-belastningen kan i dag blandt andet opnås ved hjælp af kemisk fældning af ammoniak i afgangsluften fra staldene, udlægning af efterafgrøder, optimeret fodring, reduceret husdyrtryk og reduceret N-norm

Til nedenstående beregninger er anvendt ansøgningskemaet i www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 4830. Til vurdering af påvirkningen af naturområder, overfladevand og grundvand m.v. er anvendt vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen "Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Kvælstof

Ejendommens udspretningsarealer afleder alle til Storebælt/ den nordlige del af Langelandsundet. Langelandsundet er en del af det sydfynske øhav, der er udlagt som Natura 2000-område. Af kortet side 7 fremgår, at ca. 75% af de ejede udspretningsarealer ligger indenfor nitratfølsomt opland til Natura 2000 område (nitratklasse 2). Dette betyder, at der skal etableres tiltag til at reducere udledningen af nitrat til overfladevand.

Mængden af kvælstof ab lager for produktionen er beregnet til:

	Nudrift
kg N ab lager	18482

Af disse afsættes i alt 3223 kg N til Ørbæklunde Gods. Dvs. der udbringes i alt 15259 kg N på egne udspretningsarealer.

Vurdering af kvælstofudledningen i forhold til naturområder og overflade- og grundvand.

Overfladevand

Da en del af udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomt område mht. udvaskning til overfladevand (nitratklasse 2) viser beregningerne, at der på udspretningsarealerne kun kan udbringes 77,65% af det maksimale husdyrtryk (1,4 DE/ha). Dette betyder, at der uden tiltag til reducere af kvælstofudvaskningen kun kan udbringes husdyrgødning fra 1,09 DE/ha. For at modvirke den forøgede udvaskningsrisiko fra udspretningsarealerne har ansøger i ansøgningseskemaet anført, at N-normen vil blive reduceret med 6% og der vil blive anvendt de anbefalede referencesædskæfter på arealerne. Beregningerne viser, at der med disse tiltag udvaskes 52,8 kg N/ha. Dette resultat kan alternativt opnås ved anvendelse af sædskiftet S13, reduceret N-norm med 6% og et reduceret husdyrtryk på 1,2 DE/ha. Ved at anvende et af ovennævnte tiltag vurderes produktionen ikke at påvirke international beskyttet natur (Langslandsundet) væsentligt.

Der skal derfor stilles vilkår om, at der på udspretningsarealerne maksimalt må udbringes 15259 kg N. Der ud over skal der stilles vilkår om at N-normen reduceres med 6%, samt at der skal anvendes de anbefalede referencesædskæfter på arealerne (S2 og S4). Der kan alternativt anvendes sædskiftet S13, reduktion af N-normen med 6% og et reduceret husdyrtryk på 1,2 DE/ha

Naturområder

Af kortet side 6 fremgår det A-målsatte moseområde v. Glorup Gods ca. 1,5 km syd for ejendommen. Tålegrænsen vurderes at være 15-20 kg N/ha/år. Truslen mod denne naturtype er eutrofiering og tilgroning. Baggrundsbelastningen for området som helhed er ca. 17 kg N/ha/år. Ammoniakafsætningen i moseområdet fra produktionen er ca. 1 kg ammoniak pr. ha.

Det vurderes, at produktionen på Koledhusvej 3 bidrager til, at baggrundsbelastningen i lokalområdet fortsat er høj (kumuleret effekt), men da tålegrænsen for det A-målsatte moseområde samtidig vurderes ikke at være overskredet vil der ikke blive stillet vilkår om etablering af ammoniakreducerende foranstaltninger.

Grundvand

Vurderingen gælder grundvand, der skal kunne anvendes til drikkevand i den almene vandforsyning.

Alle udspretningsarealerne ligger indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser. Heraf ligger ca. 55 ha på nitratfølsomme indvindingsområder. Det er oplyst, at husdyrgødningen fordeles jævnt på alle udspretningsarealerne.

Koncentrationen af nitrat i det vand, der forlader rodzonen er mellem 64 og 66 mg nitrat pr. liter. Ovennævnte tiltag til reducere af udvaskning af kvælstof fra udspretningsarealerne reducerer indholdet af nitrat i dette vand med 3-4 mg nitrat pr. liter.

Da der i den aktuelle sag ikke er ansøgt om en udvidelse eller ændring af produktionen vurderes det at der ikke kan stilles yderligere vilkår om etablering af tiltag til reduktion af nitratudvaskningen til grundvand fra udspretningsarealerne. Der skal dog stilles vilkår om, at virksomheden, hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i grundvandet under udspretningsarealerne, skal gennemføre yderligere nitratreducerende tiltag.

Fosfor

For de beregnede gødningsmængder beregnes mængden af fosfor ab lager til:

	Nudrift
Kg P ab lager	4199

Af dette afsættes 732 kg P til Ørbæklunde Gods. Det vil sige, at der udsprede i alt 3467 kg fosfor på de 115 ha udspretningsareal eller ca. 30 kg P/ha/år. Det forudsættes, at der fjernes ca. 25 kg P/ha/år ved høst af afgrøderne.

På intensive husdyrbrug med normal fodringspraksis vil der normalt ske en fosforophobning på udspretningsarealerne, hvis husdyrtætheden overstiger 1 DE/ha udspretningsareal. Hvis der tilføres mere fosfor til udspretningsarealerne, end der fjernes med afgrøderne, vil overskuddet ophobes i jorden og med tiden føre til et øget tab af fosfor ved udvaskning til vandmiljøet.

Ovenstående betyder, at produktionen medføre overskud af fosfor på udspretningsarealerne på ca. 5 kg P/ha/år. Der er således med den oplyste fodringspraksis og afgrødesammensætning ikke balance mellem tilførsel og bortførsel.

Af kortet side 7 fremgår, at ca. 75% af det ejede udspretningsareal ligger inden for oplande til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.

Jf. vejledningen til husdyrloven stilles der kun vilkår vedrørende fosfor for drænede jorder og for lavbundsrealer.

Da ingen af udspretningsarealerne er systemdrænede og da de ikke er lavbundsarealer vil der, selv om der ikke er balance mellem tilført og fraført fosfor, ikke skulle stilles særlige vilkår vedrørende fosfor. Det vurderes dog, at fosforoverskuddet på udspretningsarealer-

ne på sigt bør nedbringes. Der skal derfor stilles vilkår om, at der løbende skal ske justeringer i driften når der foreligger ny viden/teknologi, der kan reducere fosforoverskuddet.

4.3 Støj

- Der vil forekomme kørselsstøj i forbindelse med levering af foder, afhentning af kyllinger, kørsel af husdyrgødning og i forbindelse med diverse servicebesøg på ejendommen. Der vil desuden kunne forekomme støj i forbindelse med ventilering af staldene.

I miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder er det anført at støjgrænser gældende for landbrugsbedrifter, kan fastsættes som gældende for områder til blandet bolig og erhvervsbebyggelse og centerområder og de vejledende grænser er anført som 55/45/40 dB(A) for henholdsvis dag, aften og nat.

Det vurderes, at ejendommen kan indrettes og drives således at de vejledende grænseværdier for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse og centerområder ikke overskrides. Der vil derfor blive stillet vilkår vedrørende støj svarende til disse.

4.4 Støv

Det vurderes, at produktionsanlægget ikke vil give anledning til støvgener ved de omboende. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende støv.

4.5 Fluer

Det høje tørstofindhold i gødningen gør at der ikke kan ske en opformering af fluer fra stald og markstakke. Eventuelle fluer på ejendommen bekæmpes efter gældende vejledning for bekæmpelse af fluer på landbrugsejendomme.

Det vurderes, at produktionsanlægget ikke vil give anledning til fluegener. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende fluebekæmpelse.

4.6 Rotter

Ejendommen er underlagt de regelmæssige kontrolbesøg, jf. gældende regler for rottebekæmpelse.

Det vurderes, at det ikke er nødvendigt at stille særlige vilkår vedrørende rottebekæmpelse.

4.7 Spildevand

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår vedrørende ejendommens spildevand

4.8 Råvarer og hjælpestoffer

I betragtning af halmfyringsanlæggets størrelse, bør anlægget som minimum overholde grænseværdierne fastsat for stofindholdet i røggassen fra mindre biomasse fyrede anlæg jf. Miljøstyrelsens luftvejledning⁷.

⁷ Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 af 2001, Luftvejledningen - Begrænsning af luftforurening fra virksomheder

Der skal derfor stilles vilkår om, at:

- Støvedledningen skal være mindre end 300 mg pr. Nm³ tør røggas ved 10% ilt.
- CO-udledningen (Kulmonooxid) skal være mindre end 500 mg pr. Nm³ tør røggas ved 10% ilt*.

* Grænseværdierne er timemiddelværdier og CO-værdien skal først overholdes 10 minutter efter optænding i koldt fyringsanlæg.

Der skal desuden stilles vilkår om, at der kun må anvendes halm som brændsel i anlægget.

Som egenkontrol skal der stilles vilkår om, at virksomheden mindst 1 gang om året få foretaget service på fyringsanlægget, for at kontrollere at styringsenhederne fungerer tilfredsstillende og dermed sikrer at der sker den bedst mulige udbrænding af røggassen.

Angående asken fra halmen skal der stilles vilkår om, at denne enten udbringes på de marker hvorfra halmen stammer eller afhændes som industriaffald. Alternativt skal asken afhændes jf. bioaskebekendtgørelsen⁸.

4.9 Renere teknologi

Da virksomheden allerede i dag vurderes at have optimeret produktionen med henblik på mindst muligt forbrug af råvarer og hjælpestoffer, samt tab til omgivelserne vil der ikke blive stillet yderligere vilkår til anvendelse af renere teknologi.

4.10 Affald

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår vedrørende virksomhedens affald.

5. Samlet miljøteknisk vurdering

Ud fra redegørelsen vurderes det, at der ikke er behov for at stille mange særlige vilkår da produktionen er beskrevet til at foregå efter god hensyntagen til, og tanke for det omgivende miljø. Der er herunder oplyst nogle forhold som ud over de generelle vilkår bør indtages under overvejelserne til udfærdigelse af godkendelsen.

- Det vurderes at risikoen for, at dyreholdet vil give anledning til ikke uvæsentlige lugtgener ved de omboende, ikke har et omfang, så der skal stilles særlige vilkår om etablering af lugtreducerende foranstaltninger. Der skal dog i en eventuel godkendelse stilles vilkår om at virksomheden skal foretage afhjælpende foranstaltninger, herunder f.eks. reducere af dyreholdet, hvis kommunen vurderer at dyreholdet giver anledning til væsentlige lugtgener ved de omboende.
- Mht. udvaskning af nitrat til overfladevand skal der stilles vilkår om, at der på udspretningsarealerne maksimalt må udbringes 15259 kg N. Da der er risiko for udvaskning til nitratfølsomme områder skal der desuden stilles vilkår om at N-

⁸ Bekendtgørelse nr. 39 af 20. januar 2000 om anvendelse af aske fra afgang og forbrænding af biomasse og biomasseaffald til jordbrugsformål

normen reduceres med 6%, samt at der skal anvendes de anbefalede referencesædskæfter på arealerne (S2 og S4). Der kan alternativt anvendes sædskiftet S13 på alle udspretningsarealer, reduktion af N-normen med 6% og et reduceret husdyrtryk på 1,2 DE/ha

- Mht. udvaskning af nitrat til grundvandet fra nitratfølsomme indvindingsområder skal der stilles vilkår om, at virksomheden, hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i grundvandet under udspretningsarealerne, skal gennemføre yderligere nitratreducerende tiltag.
 - Det vurderes, at fosforoverskuddet på udspretningsarealerne på sigt bør nedbringes. Der skal derfor stilles vilkår om, at der løbende skal ske justeringer i driften når der foreligger ny viden/teknologi, der kan reducere fosforoverskuddet.
 - Mht. støj vurderes det, at ejendommen kan indrettes og drives således at de vejledende grænseværdier for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse og centerområder ikke overskrides. Der vil derfor blive stillet vilkår vedrørende støj svarende til disse.
 - På grund af halmfyringsanlæggets størrelse skal der stilles vilkår vedrørende dette om, at:
 - Støvudledningen skal være mindre end 300 mg pr. Nm³ tør røggas ved 10% ilt.
 - CO-udledningen (Kulmonooxid) skal være mindre end 500 mg pr. Nm³ tør røggas ved 10% ilt *.
- * Grænseværdierne er timemiddelværdier og CO-værdien skal først overholdes 10 minutter efter optænding i koldt fyringsanlæg.

Der skal desuden stilles vilkår om, at der kun må anvendes halm som brændsel i anlægget.

Som egenkontrol skal der stilles vilkår om, at virksomheden mindst 1 gang om året få foretaget service på fyringsanlægget, for at kontrollere at styringsenhederne fungerer tilfredsstillende og dermed sikrer at der sker den bedst mulige udbrænding af røggassen.

Angående asken fra halmen skal der stilles vilkår om, at denne enten udbringes på de marker hvorfra halmen stammer eller afhændes som industriaffald.

Bo Clausen